

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Arqueoloxía de Mesopotamia	Código	710537017	
Titulación	Máster Universitario en Arqueoloxía e Ciencias da Antigüidade			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Montero Fenollos, Juan Luis	Correo electrónico	juan.fenollos@udc.es	
Profesorado	Montero Fenollos, Juan Luis	Correo electrónico	juan.fenollos@udc.es	
Web	www.gal/es/estudios/masteres/artes-humanidades/master-universitario-arqueologia-ciencias-antiguedad			
Descrición xeral	https://www.usc.gal/gl/estudios/masteres/artes-humanidades/master-universitario-arqueoloxia-ciencias-antigüidade/20232024/cultura-material-medieval-moderna-17751-17003-3-98925			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	(CE-2) Ser capaz de colaborar na xestión de coleccións e museos.
A5	(CE-5) Adquirir as capacidades necesarias para dirixir actividades de campo, de prospección e de escavación arqueolóxica e de tratamento e estudo de materiais e mostras.
B6	(CG-1) Que os estudantes demostrasen unha comprensión sistemática dun campo de estudo e o dominio das habilidades e métodos de investigación relacionados co devandito campo;
B9	(CG-4) Que os estudantes sexan capaces de realizar unha análise crítica, avaliación e síntese de ideas novas e complexas;
B10	(CG-5) Que os estudantes saiban comunicarse cos seus colegas, coa comunidade académica no seu conxunto e coa sociedade en xeral acerca das súas áreas de coñecemento;
B12	(CG-7) Que os estudantes demostrasen ao longo da investigación capacidade para establecer relacións mutuas entre os tres eixos principais que configuran o programa: histórico, arqueolóxico-artístico e lingüístico-literario.
B14	(CG-9) Que sexan capaces de abrir vías de especialización novas no ámbito dos estudos arqueolóxicos.
B15	(CG-10) Que a súa formación avanzada contribúa ao desenvolvemento cultural europeo a través da correcta transmisión e interpretación crítica do patrimonio histórico e cultural do mundo clásico
C1	(CT-1) Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, que inclúe o acceso por Internet, vendo as súas enormes posibilidades e potenciando a capacidade discriminatória do alumno sobre os seus contidos.
C2	(CT-2) Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros na toma de decisións.
C3	(CT-3) Potenciar a capacidade de traballo en equipo, en contornas cooperativas, pluridisciplinares ou de alto nivel competitivo.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Estudar e comprender a evolución das civilizacións mesopotámicas.		AM2	
		AM5	
Comprender a dinámica das primeiras cidades da historia.			BM6 BM9 BM10 BM12 BM14 BM15

Comprender a relevancia histórica das achegas de Mesopotamia.			CM1 CM2 CM3
---	--	--	-------------------

Contidos	
Temas	Subtemas
? Mesopotamia: xeografía, redescubrimiento e periodización. ? Fontes para o estudo de Mesopotamia I: o tell. ? Fontes para o estudo de Mesopotamia II: os textos cuneiformes. ? Primeiras cidades I: urbanismo. ? Primeiras cidades II: arquitectura. ? Mesopotamia hoxe: patrimonio arqueolóxico e conflito	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A2 A5 B6 B9 B10 B12 B14 B15 C1 C2 C3	14	0	14
Traballos tutelados	B14 B15 C1 C2 C3	40	0	40
Sesión maxistral	A2 A5	21	0	21
Atención personalizada		0		0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Estudo de textos e documentos arqueolóxicos: casos prácticos.
Traballos tutelados	Traballo individual sobre a materia.
Sesión maxistral	Contidos teóricos da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Asesoramento sobre a temática do traballo e as fontes.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A2 A5 B6 B9 B10 B12 B14 B15 C1 C2 C3	Estudo de casos prácticos.	20
Traballos tutelados	B14 B15 C1 C2 C3	Traballo sobre arqueoloxía de Mesopotamia.	80

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>S. Anastasio, Building between two rivers. An introduction to the building archaeology of ancient Mesopotamia, Oxford, 2020. Z. Bahrani, Mesopotamia. Ancient Art and Architecture, London, 2017. P. Bienkowski y A. Millard, Dictionary of the Ancient Near East, London, 2000. P. Bordreuil et al., Les débuts de l'écriture. Le Proche-Orient, de l'invention de l'écriture à la naissance du monothéisme, Paris, 2008. P. Butterlin, Histoire de la Mésopotamie. Paris, 2019. R. da Riva y J. Vidal eds. Descubriendo el antiguo Oriente, Barcelona, 2015. B. Foster y K.P. Foster, Las civilizaciones antiguas de Mesopotamia, Barcelona, 2011. J.L. Huot, Une archéologie des peuples du Proche-Orient, 2 vols. Paris, 2004. F. Joannès ed., Dictionnaire de la civilisation mésopotamienne, Paris, 2001. A. Kurt, El Oriente Próximo en la Antigüedad, 2 vols. Barcelona, 2000. B. Lafont et al., La Mésopotamie: De Gilgamesh à Artaban 3300-120 av. J.-C.: De Gilgamesh à Artaban (3000 av.-120 av. J.-C.), Paris, 2017. M. Liverani, El antiguo Oriente, Barcelona, 1996. J.C. Margueron, Los mesopotámicos, Madrid, 1996. J.C. Margueron, Cités invisibles. La naissance de l'urbanisme au Proche-Orient ancien, Paris, 2013. P. Matthiae, Dalla terra alla storia. Scoperte leggendarie di archeologia orientale, Torino, 2018. E.M. Meyer ed., The Oxford Encyclopedia of Archaeology in the Near East, 5 vols., 1997. J.L. Montero Fenollós, Breve historia de Babilonia, Madrid, 2012. J.L. Montero Fenollós, Babilonia y la torre de Babel: desenterradas por la arqueología, Barcelona, 2020. D. Nadali y A. Polcaro eds. Archeologia della Mesopotamia antica, Roma, 2015. J.M. Sasson, Civilizations of the Ancient Near East, 4 vols., Peabody, 2000. A.L. Oppenheim, La antigua Mesopotamia, Madrid, 2000. J.N. Postgate, La Mesopotamia arcaica, Madrid, 1999. D.T. Potts, A Companion to the Archaeology of the Ancient Near East, Oxford, 2012. G. Roux, Mesopotamia. Historia política, económica y cultural, Madrid, 1997. M. Roaf, Mesopotamia y el antiguo Oriente Medio, 2 vols., Madrid, 1992. M. Suavage dir. Atlas historique du Proche Orient ancien, Paris, 2020. M. Van de Mieroop, Historia del Próximo Oriente antiguo, ca. 3000-323 a.e.c., Madrid, 2020.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías